

(חמש עמודים 16)

צידה, היא קמה ומזדקפת בכוחות עצמה. היא נקראת כך בעברית מפני ש"נחום" מתחרז עם "תקום", כמו "ואנקה סטאנקה" במקור הרוסי. אך היא יכולה גם להיקרא על שמו של הד"ר נחום גולדמן.

"שבע ייפול צדיק - וקם" הבטיח התנ"ך. נחום גולדמן הגשים השבוע את ההבטחה שבה. הוא נבחר מחדש לנשיא הקונגרס היהודי העולמי.

טיטו וחסן. הניסיון להדיח את גולדמן מן מתפקידו זה היה דומה לניסיון להדיח את מאו ססה'טונג מתפקידו היו"ר בסין. כי גולדמן יצר את הקונגרס היהודי, ומטרתו של הקונגרס היא לספק לגולדמן תור אר ומעמד בינלאומיים.

בשעתו, כאשר כיהן גולדמן כנשיא ההסתדרות הציונית, נוכח לדעת כי יש מקומות ותפקידים שלמענם הוא זקוק ל"תואר אחר". למשל: מגעו עם מלך מארוקו או קשריו עם אנשי הצמרת הסובייטית. כך נוצר הקונגרס, שלא היה לו תפקיד ממשי אחר. אין הוא עוסק בפעולות של ממש. אחרי שכל הכוחות החשובים ביהדות העולמית מיוצגים עתה בהסתדרות הציונית, גם אין בו צורך מיוחד כסמל לאחיות העם היהודי.

אחרי שהודח מתפקידו הציוני, נעשה הקונגרס העולמי חשוב לגולדמן עוד יותר. כיום זהו הבסיס הציבורי היחיד שעליו הוא יכול לעמוד. בבואו להטיף לדיעותיו ולהיפגש עם אישים בינלאומיים כמו הרב מרשל טיטו, השגריר הסובייטי אנטולי דוברינין בושינגטון או הקאנצלר הגרמני. דווקא משום כך היו יריביו הרבים, וביניהם ראשי שילטון בישראל, מעוניינים לסלקו גם מעמדה זו. השאלה היתה: איך?

איך להדיח? הדרך הפשוטה ביותר היתה לבטל את הקונגרס עצמו. אך כיום זהו מוסד חשוב ביותר, מאחר שהוא מאפיין את הזהות של עסקים ומיזשפחותיהם. לטילל בעולם על חשבון העם היהודי (ראה עמודים 22-23) ומחלק הטבות למפלגות, מחרות ועד מק"י.

דרך שנייה היתה להדיח את גולדמן אישית. כנגד זה היה כמה נימוקים:

● גולדמן צריך עדיין לנהל משא ומתן על פיצויים ממזרח-גרמניה, אם ימלאו הגרמנים את ההבטחה שנתנו לאמריקאים, בשעה שכווננו עימם יחסים.

● את מקומו של גולדמן עלול לרשת פיליפ קלוזניץ משיקאגו, שהוא "תבוסתן" לא פחות מגולדמן עצמו.

● בסופו של דבר נמצא עדיין הנהגה הוקס מוסד חדש שיהווה מעין הנהגה קולקטיבית, ואשר נועד לרוקן את תפקידו של גולדמן מתוכו. אולם מכיוון שגולדמן אינו מקבל הוראות מאיש, ועושה שמולא ככל העולה על רוחו, לא יעזור אמצעי זה.

תחמושת חדשה. גולדמן עצמו התיר גבר על המשבר באלגנטיות וברירות של עסקי מנוסה. הוא הזמין את מנחם בגין לנאום ברוב כבוד מעל דוכן הקונגרס, ואף אמר שהוא תמימי-דעים עימו בנקודה חסרה - התנגדות להגרי קסינג'ר ולהסדרים חלקיים. הוא לא הזכיר, בהזדמנות זו, שבגין מתנגד להם מפני שאינו רוצה בשום נסיגה, בעוד שגולדמן מתנגד להם מפני שהוא רוצה בהסכם כולל, שיכלול נסיגה מכל השטחים.

בעת בחירתו ברוב עצום (אחרי שנמנעה הצבעה חשאית שעלולה היתה להפיל), הבטיח גולדמן שלא יצויר הצהרות חדשות בעתיד הקרוב. "כבר יריתי את כל התחמושת שלי", טען, אך מי שמכיר את גולדמן יודע, שתוך זמן קצר ייווצר אצלו מלאי חדש של תחמושת - ושוב ייפול הצדיק ויקום.

ועדת אגרנט

מר X חצי שאלות

כחשתמשו בחתימה

מיסתורית, תקף האגוף

ישראל טי את הדו"ח

המאמר שהופיע ביום השישי האחרון ביומן הארץ בחתימת "מאת X" היה חריף, כמו כל מאמריהם ביקורת על דו"ח ועדת-אגרנט. אילו ידעו הקוראים מיהו אותו מר X המיסתורי, היתה הביקורת נראית להם הריפה שבעתיים. כי בעת המאמר לא היה אלא האגוף (מיל.) ישראל טל, אחד הכוחות האינטלקט

המרכז המיסחרי ההרס באשדוד הסנדק של הארמיה

לחצים, בניסיון למנוע את הופעתו. לשענת ישעיהו בן-פרת, מהעיתונאים הבכירים של ידיעות אחרונות, אשר ריכז את מערכת הספר, אף הוצע לו סכום-כסף נכבד בן שש ספרות, כדי שיגנוז את הספר, שהיה כבר בתהליך הדפסה. ההצעה הגדיבה נדחתה, והספר ראה אור. לא היו בו אומנם גילויים חדשים, אולם עצם ריכוז סיפור המחדלים הכלי-כליים והשערוריות הפיאננסיות של תקופת ספיר בכפיפה אחת, בחתימתם של שישה מבכירי כתביה-הכלכלה במדינה, תוך הכוור נת אצבע מאשימה כלפי האיש האחראי, לדעת הכותבים, לשבר הכלכלי במדינה, היותו סטירט-לחי פומבית לספיר.

אזהרה סלקטיבית. שישה העיתונאי-אימי שחברו יחד לתיבור כתביה-אישום, טוענים בהקדמה לסיפרם כי אין הם רואים עצמם בבחינת "בית-דין שדה". כוונת הספר, הם אומרים, "אינה לדון ולשפוט את האיש פינחס ספיר, אלא לדון בשר-האוצר לשעבר פינחס ספיר - ומעל לכל בשיטתיו, שוכן בכינוי השיטה". כפי שמבהירים כותבי הספר, אינה תורה לכללית וגם לא טכניקה פני-נאמנית, היא אינה ניתנת להגדרה אלא באמצעות גילוייה, שנחשפו בשערוריות הכלכליות שהסעירו את המדינה בשנים האחרונות.

כתביה-אישום אינו מכיל סעיפי-האשמה חששים, אבל הוא מרחיב וחודר לעומקן של הפרשיות הישנות, ושורר בהן גילויים חדשים. אחד מהם: כאשר למרבית הישראלים, היתה הידיעה שהתפרסמה על הסתבכותו של אינטרנשוני קרדיט בנק על טיבור רור, נבאום, בבחינת עוד ידיעה עיתונאית, היו אחרים שלגביהם לא היה חידוש בכך. הם קיבלו אזהרה מוקדמת על התמוטטותו הצפויה של הבנק.

העברת הידיעה לארץ היתה סלקטיבית ביותר. פעם, בעתיד, עוד יתברר מדוע הגיעה הידיעה קודם אל פינחס ספיר, יו"ר הנהלת הסוכנות וממנו אל שרה-האוצר, הוועד רבינוביץ' אבל בעוד רבינוביץ' שומע על ההסתבכות מפי ספיר, כבר היה הנושא בגדר עניין ישן לפחות לגבי ספיר אחד באוצר, שהיה עוסק מזה זמן רב על קו הטלפון, בהזיזו גורמים ישראלים וזרים כי עליהם להזדוור ולמשוך את כספי פיהם מהבנק. אף כאן היתה התפוצה סלקטיבית.

"מישרד-הביטחון, למשל, הוזרר אף הוא, ופרט לסוכומים קטנים משך בעוד מועד את כספיה. בנק ישראל, לעומת זאת, לא זכה לאזהרה כזאת והוא התערור בוקר אחד והתבשר כי עוד רגיר מהי רורבות שלו - הפעם רק חצי מיליון דולר - נמוג ואיננו. כן היתה סלקטיבית במתן אזהרות גם בחתומי חברת-העובדים בעוד שגופים הסדרתיים מסוימים הודרו בעוד מועד, הרי אחרים, שלא זכו לכך, מצאו את עצמם מסוככים. "מדינה מסתבכת אולם היא שומעת על הסתבכותה טיפיו-טיפין, שלא לפי העניין והצורך, או לפי הסיכון שיש למנוע - אלא לפי מערכת-יחסים אישיים, מוסדיים ואחרים, שאין להם כל נגיעה לנושא."

* משה שלו ודב גנחובסקי מידיעות אחרונות; שאול אברון ורזי גוטרמן מ"מעריב"; מרדכי צבי ושמשתן ארלין (החנות בפסבדונים א. ערד), ממערכת הארץ.

אם תרצו - זוהי כל השיטה, על רגל אחת.

פשעים

שילטון החוק - יוקו

כנופיות העולם-החתחון

משתוללות באשדוד -

והמישטרה חסרת-אונים

"מסרתי למישטרה מידע מוקדם על התי-ארגנות כנופיית בירוניה שמטרתה לגרבות דמי-שימרה, אבל המישטרה מסרבת לחקור בעניין". כך סיפר השבוע אהרון מגן (השם האמיתי שמור במערכת), איש המישטרה-האזרחי, תושב אשדוד.

הדליקה הגדולה שפרצה באשדוד בשבת האחרונה וכלתה כליל שבע חנויות ב-מרכז המיסחרי של העיר, היתה אך שלב גוסף בגל של מעשי אלימות ובריונות ש-פקד את העיר בעת האחרונה.

בסיפורו של מגן היתה כלולה האשמה: "אני משרת במישטרה-האזרחי כבר כמה שבועות. באחד הלילות, סמוך לחצות, הייתי בסיוור עם בירוני במוכו המיסחרי של העיר. פתאום ראיתי מכונית, שכמה צעירים שאני מכיר בשמותיהם, העמיסו עליה סחורה. היה ברור לי שזה שוד. איימתי עליהם בנשק שנתנו לנו במישטרה-האזרחי, והוריתי להם להרים ידיים ולבוא אתי למישטרה. אחד מהם הוציא סכין גילוח ואיים שיהרוג אותי. פחדתי לירות. בניתיים חבריו ברחו, ואז גם הוא נעלם. לא יכולתי להזעיק מישטרה, באשדוד אין מישטרה בלילות. השוטרים סומכים על אנשי המישטרה-האזרחי ועל הג"א. כ-סוף הצלחתי להודיע, היה מירדף, העניי-רים נעצרו, שוחררו תוך זמן קצר, והי-עניין נסגר.

"אין מה לחקור". "כמה ימים אחר-כך נפרצה דירתו של חבר שלי, אבל המישטרה לא הצליחה לגלות את הפוש-עים. חיפשו ומצאתי אותם בעצמי. במהלך החיפושים האלה שמעתי מאנשי העולם-החתחון באשדוד על כנופייה ש-מתארגנת לשם סחירת כספים מבצלי-הנחיות בעיר. זוהי כנופייה שהיתה קיימת כבר קודם, אבל המנהיג שלה עזב את הארץ לפני כמה שבועות ובריון צעיר מאנשיו נבחר כמנהיג במקומו.

"מסרתי מיד למישטרה על הכנופייה, כולל שמות, אבל הם אמרו לי שאין מה לחקור, מפני שלא נתקבלה שום תלונה רישמית על פעילותה של הכנופייה". **כנופיות משתוללות.** באשדוד קיימות היום לפחות שתי כנופיות בולטות של צעירים. האחת, המכונה "ארמיה", פועלת במרכז ב' של האיזור המיסחרי. אלה הם כ-17 צעירים בני 17-21. הם מצויידיים באקדחים, ויש להם מקומות-מיפגש קבועים.

הכנופייה האחרת מתרכזת באזור מיס-חרי א', בסביבת מועדון הסנוקר, ליד הדואר. בתוך השוק החקלאי, הפתוח בי-ימים שני ורביעי בשבוע, פועלת כנופייה נוספת של צעירים, בני 17-16. ואלה גובים דמי-הגנה עבור המקום. אם מסרב מישהו שהמקום "תפוס", הרוכלים נאלצים לשלם. "השוטרים נעצמו אומרים לאורחים לא לסמוך על המישטרה", מספר אהרון מגן, "הם מייצעים להם להסתדר בעצמם עם העולם-החתחון. אחד מתושבי העיר הת-לונן, למשל, במישטרה, שאחרי שנגנבה אצלו מכונה לשיפשוף מרצפות, פנו אליו אלמנים והודיעו לו שעליו לגשת לבית-קפה בבאר-שבע, לשלם שם 1000 לירות, ואז יקבל חזרה את המכונה שלו. כשהתי-לונן במישטרה, נאמר לו ששכדאי לו לשלם את הכסף, אם הוא רוצה את הי-מכונה שלו בחזרה."

מי שולט באשדוד? לפני כחודש וחצי נשרפה מכונית לאנציה חדשה הי-שיכת לסוכן-האזרחי דוד רביב, ברחוב דקר. המישטרה עדיין לא גילתה דבר. לפני שלושה שבועות נשרפה, ברובע ד' בעיר, מכוניתו של דודי אולאי, בעל-מועדון-הביליארד. מכונית נוספת, מדגם פוד-קורטנה, השייכת לנכה, בעל בית-קפה, ברובע ו' בעיר, נשרפה לאחר ששני צעירים שפכו עליה נפט. גם במקרים אלה לא נעצרו חשודים ולא נתגלה דבר. האם נכונת מישטרה אשדוד סופית ל-

שילטון כנופיות העולם-החתחון בעיר? הגיב רביפכא מנשה גולן, דובר מרחב-המרכז: "אנחנו חוקרים את העניין ונמי-סור לכם את מימצאי החקירה בעוד כמה ימים."